

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteiden uudistus ja perusteiden esittely

5.6.2026 Uudistettujen Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteiden
toimeenpanon tuen tilaisuus
opetusneuvos Minna Taivassalo,
Opetushallitus Ammatillinen koulutus –yksikkö

Esityksen sisältö

- Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteiden uudistustyö ja yhteistyö uudistuksen toteuttamisessa
- Yrittäjyyden ammattitutkinnon keskeinen sisältö ja rakenne

Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteen uudistamisprosessi

I Tietoperustan kokoaminen OPH:ssa ja asiantuntija-tapaamisia
1/2025-4/2025

II Osaamistarvekysely ja ilmoittautuminen mukaan uudistustyöhön avataan
3/2025

III Avoimet verkkotyöpajat
8 kpl
4-11/2025

IV Tekoälyagenttien kehittäminen ja testaus 7-11/2025
TESSA-hankkeessa

Useita asiantuntijatapaamisia

V Lausuntokierros perusteluonnoksesta Lausuntopalvelu.fi
1.12.2025-5.1.2026

VI Lausuntopalautteen käsittely, perusteen muokkaaminen ja perusteet ruotsinnokseen
15.2.2026, perusteet ruotsinnoksesta

VII Uudistetut Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteet julkaistaan
5/2026

Perustemääräys on voimassa 1.8.2026 lähtien

Avoimet työpajat

28.4.2025 Liiketoiminnan ja yrittäjyyden tutkintojen perusteiden uudistamistyön käynnistyswebinaari

15.8.2025 Verkkotyöpaja
Digitaalinen kauppa, kauppiastoiminta ja markkinointi

21.8.2025 Verkkotyöpaja:
Palvelurobotiikka, tekoälyjärjestelmien käyttöönotto ja muu digitalisaatio-osaaminen

22.8.2025 Verkkotyöpaja:
Dataosaaminen, datan hyödyntäminen ja digitalisaatio-osaaminen

25.8.2025
Verkkotyöpaja:
Yritystoiminnan kehittäminen ja yritysneuvonta

5.9.2025 Verkkotyöpaja:
Uudistuvan yrittäjyysosaamisen tutkinnon osien kommentointi- ja työstötilaisuus verkossa | Opetushallitus järjestettiin

10.10.2025 Verkkotyöpaja:
Yrittäjyyden ammattitutkinnon tutkinnon perusteiden tutkinnon osat

21.11.2025 Kommentointi-tilaisuus: Yrittäjyyden ammattitutkinnon luonnos

3.2.2026 Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteeseen lausuntopalautteen perusteella tehtyjä / tehtäviä muokkauksia

Lisätietoa Opetushallituksen sivulta [Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteiden uudistaminen](#) | Opetushallitus

Yhteistyö uudistuksessa

Uudistukseen ilmoittautui mukaan yli 200 henkilöä

- Yhteistyökumppaneita muun muassa
 - Suomen Yrittäjät ry
 - Uudenmaan Yrittäjät
 - Suomen Uusyrityskeskukset ry
 - Suomen Yritysvälittäjien ja Omistajanvaihdosasiantuntijain Liitto ry
 - Suomen Markkinointiliitto ry
- Taloushallintoliitto
- Kaupan liitto ry
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Digital Commerce Finland
- Sitra
- TIEKE
- yhteistyö uudistamisessa [Yrittäjyyden ja johtamisen työelämätoimikunnan](#)
- ammatillisen koulutuksen järjestäjien edustajia

Yrittäjyyden ammattitutkinnon viimeistelyn aikataulu

- Lausuntokierros päättyi 5.1.2026
- Keskustelua Yrittäjyyden ammattitutkinnosta ja sen muodostumisesta 15.1.2026
- Avoin keskustelutilaisuus 3.2.2026 lausuntopalautteen perusteella tehdyistä/tehtävistä muutoksista
- Perusteen viimeistely 15.2.2026 mennessä
- Perusteet ruotsinnoksessa 15.2.-23.4.2026
- OPH:n johtokuntakäsittely 4/2026
- Perusteen julkaisu 5.5.2026 ja uutisointi [Uudistettu yrittäjyyden ammattitutkinto vahvistaa osaamista yritystoiminnan eri vaiheissa | Opetushallitus](#)
- Yrittäjyyden ammattitutkinnon uudistetut perusteet voimaan 1.8.2026

Siirtymäsäännökset

- Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjän tulee noudattaa määräystä 1.8.2026 alkaen.
- Ennen 1.8.2026 tutkinnon suorittamisen aloittaneella opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteiden (9.8.2021, OPH-1791-2021) mukaisesti 31.7.2029 saakka.

Liiketoiminnan ja yrittäjyyden kehittämispäivät 2026

- Kehittämispäivät 7-8.10.2026
- Paikkana [Clarion hotelli Helsinki](#)

Tapahtumassa muun muassa:

- kuulumisia liike-elämästä ja osaamistarpeista
- esillä talous- ja yrittäjyysosaamisen linjaukset
- ideoita liiketoiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen
- tietoa yrittäjyyden tuki- ja neuvontapalveluista
- vinkkejä digitaalisen kaupan kehittämiseen sekä esimerkkejä datan ja tekoälyn hyödyntämisestä
- talous- ja henkilöstöhallinnon osaaminen muutoksessa

Ilmoittautuminen ja tapahtuman tiedot löytyvät [Liiketoiminnan ja yrittäjyyden kehittämispäivät](#)

Kehitä osaamistasi, verkostoitu ja tule kuulemaan ja keskustelemaan ajankohtaisista teemoista

Kuva: GettyImages

Yrittäjyyden ammattitutkinto – keskeinen sisältö ja rakenne

Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteet

- Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteet ePerusteet palvelussa
- [Yrittäjyyden ammattitutkinto – ePerusteet](#)

Uudistettu yrittäjyyden ammattitutkinto vahvistaa osaamista yritystoiminnan eri vaiheissa

- Uudistuksessa tutkinnon sisältöjä on päivitetty vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä, ja samalla on vahvistettu talous- ja riskienhallintaosaamista sekä digitaalisen kaupan osaamista.
- Tutkintoon on lisätty myös uusia osia, jotka liittyvät tekoälyn ja datan hyödyntämiseen, yrityksen kansainvälistymiseen ja työnantajana aloittamiseen sekä vihreään siirtymään.
- Lisäksi tutkinnon joustavuutta ja valinnanmahdollisuuksia on lisätty.

Kuva: Getty Images - svetikd

Uutinen oph.fi 5.5.2026 [Uudistettu yrittäjyyden ammattitutkinto vahvistaa osaamista yritystoiminnan eri vaiheissa | Opetushallitus](#)

Yrittäjyyden ammattitutkinnon muodostuminen

- Yrittäjyyden ammattitutkinto (150 osaamispistettä) muodostuu kaikille pakollisesta tutkinnon osasta, osaamisalakohtaisista pakollisista tutkinnon osista sekä valinnaisista tutkinnon osista. Valinnaisia tutkinnon osia valitaan siten, että tutkinnon kokonaislaajuus 150 osaamispistettä täyttyy. Kaikille pakollinen tutkinnon osa on Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta 15 osaamispistettä.
- Tutkinnossa on kolme osaamisalaa
 - yritystoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen
 - yritystoiminnan kehittäminen ja kestävä kasvu
 - yritysneuvonta

Ammatilliset tutkinnon osat		150
▼ Pakolliset tutkinnon osat		15
Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisala (2284)		135
▼ Pakolliset tutkinnon osat		75
▼ Valinnaiset tutkinnon osat	...	60
Yritystoiminnan kehittämisen ja kestäväen kasvun osaamisala (1020)		135
▼ Pakolliset tutkinnon osat	...	30
▼ Valinnaiset tutkinnon osat	...	105
Yritysneuvonnan osaamisala (2432)		135
▼ Pakolliset tutkinnon osat		75
▼ Valinnaiset tutkinnon osat	...	60

Valinnaisuus ja tutkinnon osien joustava käyttö

Lisätty tutkintoon joustavuus ja valinnaisuus seuraavasti:

- Tutkinnon osa tai osia ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta 15 – 30 osp
- Korkeakouluopinnot 5 – 15 osp
- Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15 – 30
- Tutkinnon osissa on otettu käyttöön uusi osaamisen kuvaustapa ja kaikkien tutkinnon osien laajuudet osaamispisteinä (osp) on tarkastettu ohjeellisiksi 15 osp, 30 osp sekä vain erityisen perustellusta syystä 45 osp. Läpi koko tutkinnon perusteiden on vahvistettu valmiuksia toimia turvallisesti digitaalisessa toimintaympäristössä sekä mahdollisissa uhkatilanteissa. Kukin tutkinnon osa toimii itsenäisenä kokonaisuutena.
- Lisäksi tutkinnon perusteisiin sisällytettiin myös kaikkiin ammattitutkintoihin tulevat ns. valinnaiset digivihreät tutkinnon osat:
 - tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp
 - digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp
 - vihreän siirtymän edistäminen 15 osp.

Osaamista yritystoiminnan eri vaiheisiin ja yritysneuvontaan – kolme osaamisalaa ja niiden pakolliset tutkinnon osat

Tutkinto edistää vastuullisesti toteutettua yritystoimintaa ja yritysneuvontaa, yritystoiminnan kehittämistä, kestävästä kasvusta ja työnantajayrittäjyyttä.

Kaikille pakollinen tutkinnon osa: Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta 15 osp

Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisalan pakolliset tutkinnon osat

- **Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma 30 osp**
- **Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45 osp**

Yritystoiminnan kehittämisen ja kestävästä kasvun osaamisalan pakollinen tutkinnon osa

- **Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet 30 osp**

Yritysneuvonnan osaamisalan pakolliset tutkinnon osat

- **Yritysneuvonta 30 osp**
- **Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45 osp**

Osaamisalojen tuottama osaaminen

Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisalan suorittaneen osaaminen

Osaamisalan suorittanut

- tuntee yrittäjyyden eri muotoja sekä niiden riskejä ja mahdollisuuksia
- osaa arvioida edellytyksiään toimia yrittäjänä ja hyödyntää luovia menetelmiä ja työkaluja liikeidean kehittämisessä
- tietää, miten arvioida ja testata liikeidean toimivuutta
- osaa laatia liiketoimintasuunnitelman sekä siihen liittyvät taloudelliset laskelmat
- tuntee toimialansa sääntely- ja lupa-asiat sekä vastuullisen yritystoiminnan periaatteita ja seuraa liiketoimintaympäristön muutoksia
- tietää, mistä löytyy tukea yritystoiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen.
- osaa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja kertoa liiketoiminnastaan sekä hyödyntää kumppanuuksia ja verkostoja
- on tietoinen mahdollisuudesta käynnistää tai laajentaa yritystoiminta yritysostolla tai sukupolvenvaihdoksella
- valitsemiensa valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti osaamista esimerkiksi
 - digitaalisesta kaupasta, tekoälyn hyödyntämisestä, asiakaslähtöisten tuotteiden ja palveluiden kehittämisestä, markkinointiviestinnästä tai brändin suunnittelusta.

Yritystoiminnan kehittämisen ja kestäväen kasvun osaamisalan suorittaneen osaaminen

Osaamisalan suorittanut

- analysoi yrityksen nykytilaa ja toimintaympäristöä ja asettaa strategiset keittämistavoitteet yritystoiminnan kehittämiseksi
- laati toimenpidesuunnitelman tai päivittää liiketoimintasuunnitelmaa strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- kehittää ja johtaa vastuullista ja vaikuttavaa yritystoimintaa
- toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä hyödyntää kumppanuuksia ja verkostoja

Valitsemiensa valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti tutkinnon suorittaneella on osaamista esimerkiksi

- tuotteiden tai palveluiden asiakaslähtöisestä kehittämisestä,
- asiakasymmärryksestä ja monikanavaisesta myynnistä,
- työntekijän palkkaamisesta, brändin suunnittelusta, digitaalisesta kaupasta, datan ja tekoälyn hyödyntämisestä yritystoiminnassa, yritystoiminnan kansainvälistymisestä tai
- mahdollisuudesta hyödyntää yritysostoa yritystoiminnan kehittämiseen.

Yritysneuvonnan osaamisalan suorittaneen osaaminen

Osaamisalan suorittaneella on asiakaslähtöistä neuvonta- ja ohjausosaamista yrityksen eri elinkaaren vaiheisiin ja talouteen liittyvissä kysymyksissä.

Osaamisalan suorittanut

- toimii erilaisissa työelämän vuorovaikutustilanteissa ja kohtaa neuvonnan asiakkaita asiantuntevasti
- toimii vastuullisesti monimuotoisissa asiakaskohtaamisissa
- osaa neuvoa yrityksen perustamisessa ja yritysmuodon valinnassa
- tuntee yrittäjyyden muodot ja ymmärtää eri yritysmuotojen mahdollisuuksia ja riskejä
- tukee liikeidean kehittämisessä ja liiketoimintasuunnitelman sekä laskelmien laatimisessa ja tarvittaessa ohjaa asiantuntijapalveluihin
- seuraa liiketoimintaympäristön muutoksia ja tuntee yleisimpiä digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia yritystoiminnassa.
- osaa analysoida yrityksen nykytilaa ja auttaa strategisten kehittämiskohteiden tunnistamisessa ja tavoitteiden asettamisessa
- tuntee vastuullisen liiketoiminnan periaatteita sekä yritystoiminnan sääntelyä
- tuntee yrityksen ostamisen mahdollisuudet liiketoiminnan käynnistämiseksi tai laajentamiseksi
- osaa ohjata asiantuntijapalveluihin sukupolvenvaihdoksissa tai yritystoiminnan hallittuun päättämiseen liittyvissä tilanteissa.

Kaikille pakollinen tutkinnon osa

Kaikille pakollinen tutkinnon osa:

Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta, 15 osp

Yrityksessä työskentely
ja yrityksen toiminta

15 osp

- Kenelle? Kun henkilöllä on halu ja kiinnostus yrittäjyyden ja yritystoiminnan osaamisen kehittämiseen ja tavoite on perustaa oma yritys, ostaa yritystoiminta tai osakkuus yrityksestä tai hänellä on jo oma yritystoiminta käynnissä tai hän tähtää yritysneuvonnan tehtäviin.
- Huom! Tutkinnon osaa tullaan mahdollisesti käyttämään myös valinnaisena tutkinnon osana muissa ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteissa (pt, at tai eat), joten jatkossa huomio, onko tutkinnon osa jo suoritettu,
- Yritystoiminnan arki tutuksi ja yrittäjämäinen toiminta – ei sidottu tiettyyn alaan
- Realistinen kokonaiskuva yritystoiminnasta ja yrittäjän arjesta (Yrityksen toiminta ja tavoitteet, yrityksen talous, tietoturva ja –suoja-asiat, henkilöstövoimavarat ja niistä huolehtiminen, asiakaspalvelu (sisäinen tai ulkoiset asiakkaat)

Ammattitaidon osoittamistavat

Yritystoiminnan käytännön työtehtävissä työntekijänä, yrittäjänä, yritystoiminnan käynnistäjänä tai yritystoiminnan jatkajana yritysostossa tai omistajanvaihdoksessa. Ammattitaitoa voidaan osoittaa myös yritysneuvonnan tehtävissä. Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Osaamisalojen pakolliset tutkinnon osat

Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma 30 osp (dia 1)

- **Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisalan pakollinen tutkinnon osa**

Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma

30 osp

- Kenelle?

Kun henkilöllä on halu ja kiinnostus yrittäjyyden ja yritystoiminnan osaamisen kehittämiseen ja tavoite on perustaa oma yritys, ostaa yritystoiminta tai osakkuus yrityksestä tai hänellä on jo oma yritystoiminta käynnissä, mutta liikeidea on kehitettävä tai hän tähtää yritysneuvonnan tehtäviin.

Keskeistä:

- Omien yrittäjyysvalmiuksien arviointi ja yrittämisen muodot
- Toimintaympäristön analyysi
- Liikeidean ideointi ja kehittäminen
- Liiketoimintasuunnitelman laatiminen
- Tärkeä yrittäjyyteen innostamisen ja rohkaisemisen tutkinnon osa

Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma 30 osp (dia 2)

Liikeidean kehittäminen ja
liiketoimintasuunnitelma
30 osp

Ammattitaidon osoittaminen

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kehittämällä yksin tai osana ryhmää liikeideaa sekä laatimalla kirjallisen liiketoimintasuunnitelman laskelmineen. Opiskelija tunnistaa omien yrittäjäyysvalmiuksien, toimintaympäristön analyysin sekä liikeidean testaamisen merkityksen liiketoiminnan kehittämisessä.

Ammattitaidon osoittaminen on mahdollista myös yritysostoa tai sukupolvenvaihdosta toteutettaessa, kun kehitetään liikeidea ja liiketoimintasuunnitelmaa päivitetään.

Yritysneuvonnan tehtävissä opiskelija osoittaa ammattitaitonsa analysoimalla aitoja liikeideoita ja liiketoimintasuunnitelmia kirjallisesti sekä tarkistamalla laskelmien oikeellisuutta. Lisäksi opiskelija neuvoo asiakasta yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvissä asioissa. Opiskelija dokumentoi työprosessinsa ja työnsä tulokset.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45 osp

Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45 osp

- Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisalan ja Yritysneuvonnan osaamisalan pakollinen tutkinnon osa
- Kenelle? Kun henkilöllä on halu ja kiinnostus yrittäjyyden ja yritystoimintaosaamisen kehittämiseen ja tavoite on perustaa oma yritys, ostaa yritystoiminta tai osakkuus yrityksestä tai hänellä on jo oma yritystoiminta käynnissä, mutta yrityksen taloudellista tilannetta tulee parantaa tai hän tähtää yritysneuvonnan tehtäviin.
- Yrityksen talouden ymmärtäminen ja suunnittelu sekä seuranta ja tulkinta sekä riskienhallinta. Tavoitteena on liiketoiminnan taloudellinen vakaus, jatkuvuus ja toimeentulon hallinta. Erittäin tarpeellinen sisältö mikro- sekä PK-yrittäjille

Ammattitaidon osoittamistavat

Käytännön työtehtävissä suunnitteleamalla yrityksen taloutta, tulkitsemalla yrityksen taloudellista tilannetta, varmistamalla yrityksen taloudellista tulosta sekä toteuttamalla riskienhallintaa. Lisäksi opiskelija laati tarvittavat laskemat sekä riskienhallinta- ja jatkuvuussuunnitelman.

Yritysneuvonnan tehtävissä opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä analysoimalla yrityksen taloudellista tilannetta, kirjallisesti sekä tarkistamalla laadittujen laskelmien oikeellisuutta. Lisäksi opiskelija neuvoo asiakasta yrityksen taloudellisen tuloksen varmistamisessa ja riskienhallintaan sekä jatkuvuussuunnitteluun liittyvissä asioissa. Opiskelija dokumentoi työprosessinsa ja työnsä tulokset.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet 30 osp

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet

30 osp

- Yritystoiminnan kehittämisen ja kestävän kasvun osaamisalan pakollinen tutkinnon osa
- Nykytilan analyysi ja arviointi ja strategisten kehittämiskohteiden valinta ja tavoitteet

Ammattitaidon osoittaminen

- Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä analysoimalla ja arvioimalla yrityksen nykytilaa, tunnistamalla yritystoiminnan kehittämiskohteita, asettamalla strategiset kehittämistavoitteet sekä laatimalla toimenpidesuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi tai päivittämällä liiketoimintasuunnitelman yrityksen työympäristössä.
- Yritysneuvonnan tehtävissä opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä auttamalla yrittäjää analysoimaan ja arvioimaan yritystoiminnan nykytilaa ja tunnistamaan kehittämiskohteita. Lisäksi opiskelija tukee yrittäjää strategisten kehittämistavoitteiden asettamisessa ja auttaa laatimaan toimenpidesuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi tai päivittämään liiketoimintasuunnitelmaa. Opiskelija dokumentoi työskentelyään sekä analysoi antamansa neuvonnan laatua ja perustelee tunnistamiaan yritystoiminnan kehittämiskohteita.

- **Yritysneuvonnan osaamisalan pakollinen tutkinnon osa**
- Yritysneuvonnan suunnittelu ja toteutus sekä neuvontapalvelun tunnettuuden edistäminen, verkostoituminen ja oman työn arviointi
- Ammattitaidon osoittamistavat
- Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistautumalla ja toteuttamalla yritysneuvontaa yritysneuvonnan työtehtävissä, edistämällä neuvontapalvelun tunnettuutta sekä kehittämällä toimintaansa palautetta hyödyntäen. Opiskelija dokumentoi työprosessinsa ja työnsä tulokset.
- Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Valinnaiset tutkinnon osat

Yritystoiminnan käynnistämistä tukevia valinnaisia tutkinnon osia

- Yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen 15 osp
 - Yritystoiminnan perustamisen ja käynnistämisen työtehtävät (oletetaan että liiketoimintasuunnitelma olemassa)
- Yrityksen ostaminen 15 osp
 - Yritystoston suunnittelu ja valmistelu sekä rahoitussuunnitelman yritysostolle
 - Myös yritystoiminnan laajentaminen yritysostolla
 - Suomessa on paljon yrityksiä ilman jatkajaa ja yritysosto on yksi tapa aloittaa yrittäjyys nuorempana tai vanhempana.
- Tuotanto- tai palveluprosessin suunnittelu ja käynnistäminen 30 osp
 - Osaaminen osoitetaan suunnitteleamalla ja käynnistämällä joko tuotanto- tai palveluprosessi

Kehittämistä tukevia uusia valinnaisia tutkinnon osia

- Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen 30 osp

Tavoitteena on madaltaa kynnystä ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen. Taustalla on ajatus siitä, että se voisi omalta osaltaan tulevaisuudessa vähentää yksityrittäjyyden pitkittymistä ja vahvistaa yritysten kasvumahdollisuuksia.

- Yrityksen kansainvälistyminen 30 osp
- Yrityksen päivittäisjohtaminen 15 osp (valmius yrityksen arjen pyörittämiseen)
- Projektin suunnittelu ja toteuttaminen 30 osp

Myynti, markkinointi ja asiakasymmärrys

- Asiakasymmärrys ja monikanavainen myynti 45 osp
- Asiakaslähtöinen tuotteiden ja palveluiden kehittäminen 30 osp
- Brändin suunnittelu ja brändiohjeistuksen laatiminen 15 osp
- Markkinointiviestintä ja sisältöstrategia 30 osp

Digitaalisen kaupan ja datatalouden tutkinnon osat

- [Digitaalisen kaupan suunnittelu ja konseptointi 30 osp](#) -tutkinnon osa (digitaalisen kaupan kokonaisuus suunnitellaan alusta lähtien tai koko konsepti suunnitellaan uudelleen)
- [Digitaalisen kaupan optimointi ja kehittäminen 30 osp](#) -tutkinnon osa (edellyttää että on olemassa jokin digitaalinen kauppa, jota kehitetään ja jonka toimintaa optimoidaan)
- [Yrityksen datavalmius ja data liiketoiminnan tukena 30 osp](#) -tutkinnon osa

Kuvituskuva tehty tekoälyllä

Digitalisaation ja vihreän siirtymän uudet valinnaiset tutkinnon osat ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin

Digitalisaatioon liittyvä osaaminen

1. Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp (AT)
2. Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp (AT)
3. Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp (EAT)
4. Digitalisaation edistäminen 30 osp (EAT)
5. Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp (EAT)

Vihreän siirtymän osaaminen

1. Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp (AT)
2. Kiertotaloustoiminnan kehittäminen 30 osp (EAT)

Kaikkiin ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin viimeistään vuonna 2027

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

- Auttaa ymmärtämään tekoälyä ilmiönä ja sen eri osa-alueita sekä toimintalogiikkaa
- Opiskelija oppii tunnistamaan tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia omalla alalla
- Ohjaa tekoälyn turvalliseen ja vastuulliseen käyttöön työprosessissa sekä kiinnittämään huomioita kehoitteiden muotoiluun sekä huomioimaan tekijänoikeudet sekä tietosuojaan ja –turvaan liittyviä riskejä
- [Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa](#)

Kuva luotu tekoälyllä
(Copilot)

Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp

- Tutkinnon osa on tarkoitettu eri alojen ammattihenkilöille, jotka haluavat omalla vastuualueellaan käynnistää ja toteuttaa osaamisen kehittämisen ja jakamisen käytäntöjä digikyvykkyyden vahvistamiseksi
- Oma osaaminen ja työyhteisön osaaminen vahvistuvat samanaikaisesti
- [Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä](#)

Kuvituskuva: pixabay.com

Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osp

- Tutkinnon osa auttaa ymmärtämään vihreän siirtymän tavoitteita ja käsitteitä sekä vihreän siirtymän merkityksen talouskasvulle ja ympäristön kestävyydelle. Keskeistä on systeemisyyden ymmärrys.
- Opiskelija oppii tunnistamaan oman toimialan ympäristövaikutuksia ja -velvoitteita sekä tietää, millaisia muutoksia tarvitaan ja miten vihreää siirtymää voidaan alalla vahvistaa.
- Tutkinnon osassa opiskelijaideoi ja toteuttaa konkreettisia toimenpiteitä vihreän siirtymän vahvistamiseksi omalla alallaan.
- Työtehtävät voivat kohdistua työpaikan, tuotteen tai palvelun vihreän siirtymän edistämisen toimenpiteisiin.

Esimerkkejä käytännön soveltamisesta

Sosiaali- ja terveysala: Hiilineutraalit hoitopolut eli hoitopolkujen suunnittelu ympäristövastuullisesti, terveydenhuollon ammattilaisten kouluttaminen kestävästä käytännöstä ja ympäristövaikutuksista. Ympäristöystävällisten tuotteiden ja materiaalien valinnat, ekologiset puhdistusaineet ja kestävä kehityksen mukaiset hoitotarvikkeet. Jätteiden vähentäminen ja kierrätys, uudelleenkäytettävien tuotteiden käyttöönoton tukeminen. Vuoropuhelu asiakkaiden ja kollegoiden kanssa ympäristöasioista ja kannustaminen kestäviin valintoihin.

Palvelualat: Asiakkaiden opastaminen kestävien valintojen tekemisessä. Esimerkiksi ruokapalveluissa kertakäyttöastioiden korvaaminen kestävillä vaihtoehdoilla, ruokahävikin huomiointi ja kompostoinnin kehittäminen, paikallisten tuotteiden suosiminen ja sesonkituotteiden käytön edistäminen.

Luovat alat: Kulttuurin ja taiteen kautta kestävien arvojen ja käytäntöjen edistäminen. Vihreä brändäys ja kestävä kehityksen mukainen viestintä omasta kulttuurituotannosta. Vähähiilinen tapahtumatuotanto.

Liiketoiminta: Vastuullisuuden brändäys eli ympäristövastuullisuuden korostaminen yrityksen imagossa. Siirtyminen uusiutuviin ja päästöttömiin energialähteisiin organisaatiossa. Tuotteen koko arvoketjun ympäristövastuullisuuden huomioiminen.

Teollisuus: Tuotantoprosessien analysointi ja parannusehdotusten tekeminen tehokkuuden lisäämiseksi. Energiatehokkaiden laitteiden ja prosessien kehittäminen sekä tuotantoprosessien optimointi. Vähäpäästöisten työkalujen ja laitteiden käyttöönotto. Ympäristökuormitusta vähentävät työskentelytavat, kuten digitaalisten työkalujen lisääminen.

Digitalisaation edistäminen 30 osp -erikoisammattitutkinnon osan avulla

- Tutkinnon osan avulla eri alojen ammattilaisten on mahdollista toteuttaa digitalisaatiota edistäviä toimenpiteitä omalla vastuualueellaan.
- Työ omalla vastuualueella käynnistetään kartoittamalla nykytilaa sekä tunnistamalla laajasti digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia.

Kokeilukulttuurin edistäminen erikoisammattitutkinnon osan avulla Kehittyvien teknologioiden kokeilu 30 osp

- Mahdollistaa hyvin erilaisten kehittyvien teknologioiden kokeilun
- Tärkeää, että kokeiltava tai käyttöönotettava teknologia tuo lisäarvoa sille organisaatiolle, jossa ammattitaito osoitetaan
- Kehittyvä teknologia voi olla esimerkiksi digitaalinen laite, palvelu tai muu yksittäinen teknologiaratkaisu tai niiden yhdistelmä
- Kokeilukulttuurin edistäminen

Kuvituskuva

Kyberturvallisuuden edistäminen 30 osp erikoisammattitutkinnon osan avulla

- Tutkinnon osa on tarkoitettu henkilöille, jotka haluavat omalla vastualueellaan edistää kyberturvallista toimintakulttuuria ja kyberturvallisuutta osana omaa työtään
- Tavoitteena on kyberuhkien ja riskien tunnistaminen omalla vastualueella ja niiltä suojautumisen käytäntöjen kehittäminen.
- Tärkeää on myös
 - osata toimia oman roolinsa mukaisesti mahdollisen kyberuhan konkretisoituessa,
 - toimintatapojen harjoittelu ja
 - osaamisen kehittäminen työyhteisössä.

Myös jälkihoidon toimenpiteiden ennakkosuunnittelu on tärkeää.

Kuvituskuva: pixabay.com

Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp erikoisammattitutkinnon osan avulla

- Tutkinnossa osassa opiskelija oppii kiertotalouden käsitteet, periaatteet ja soveltamisen toimialalla sekä kiertotalouden yhteyden luonnon monimuotoisuuden ja hiilineutraaliuden vahvistamiseen.
- Opiskelija oppii kiertotalouden erilaiset liiketoimintamallit sekä toimintaan liittyvät keskeiset säädökset ja standardit.
- Tutkinnon osassa suunnitellaan joku kiertotalousratkaisu ja toteutetaan se tarvittavien yhteistyötahojen kanssa sekä arvioidaan kehitystyön vaikutusta.
- Käytännön kehittäminen kohdistuu materiaalitehokkuuden ja kierrätettävyyden, jakamistalouden, tuote palveluna -konseptin kehittämiseen tai tuote-elinkaaren pidentämiseen. Toimenpiteitä voidaan tehdä valitun tuote- tai palvelukokonaisuuden, yrityksen liiketoiminnan tai sen määrätyn toimintaprosessin kehittämiseksi.

Osaamisalojen muodostuminen tutkinnon osista ja vaihtoehtoisten etenemispolkujen hahmottelua

Yrittäjyyden ammattitutkinto 150 osp

Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisala

Pakollinen tutkinnon osa 15 osp

Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta 15 osp

Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisala 135 osp

Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat 75 osp

Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma 30 osp

Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 60 osp

Yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen 15 osp

Digitaalisen kaupan suunnittelu ja konseptointi 30 osp

Brändin suunnittelu ja brändiohjeistuksen laatiminen 15 osp

Asiakasymmärrys ja monikanavainen myynti 45 osp

Projektin suunnittelu ja toteuttaminen 30 osp

Tuotanto- tai palveluprosessin suunnittelu ja käynnistäminen 30 osp

Markkinointiviestintä ja sisältöstrategia 30 osp

Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen 30 osp

Yrityksen kansainvälistyminen 30 osp

Yrityksen ostaminen 15 osp

Asiakaslähtöinen tuotteiden ja palveluiden kehittäminen 30 osp

Yrityksen päivittäisjohtaminen 15 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Tutkinnon osa tai osa toisesta pt/at/eat
15-30 osp

Digikyvyyden edistäminen
työyhteisössä 15 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin
perustuva tutkinnon osa 15 -30 osp

Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp

Yritystoimintaa suunnittelevan ja käynnistävän vaihtoehtoisten etenemispolkujen hahmottelua

Innostunut yrittäjyydestä, mutta ei vielä jäsentynyttä liikeideaa

Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta 15 osp

Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45 osp

Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma 30 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Digitaalisen kaupan suunnittelu ja konseptointi 30 osp

Yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen
15 osp

Ostettava yritys tiedossa, mutta liikeideaa tai tuotanto- ja palveluprosessia halutaan jatkokehittää ja myyntiä olisi lisättävä

Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat +

Yrityksen ostaminen
15 osp

Yrityksen päivittäisjohtaminen
15 osp

Tuotanto- tai palveluprosessin suunnittelu ja käynnistäminen 30 osp

Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen 30 osp

Asiakasymmärrys ja monikanavainen myynti 45 osp

Vahva oman alan osaaminen. Tavoitteena laajamittainen toiminta ja nopea tuote- tai palvelutoiminnan käynnistäminen

Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat +

Yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen 15 osp

Markkinointiviestintä ja sisältöstrategia 30 osp

Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen 30 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Yrittäjyyden ammattitutkinto 150 osp

Yritystoiminnan kehittämisen ja kestäväen kasvun osaamisala

Pakollinen tutkinnon osa 15 osp

Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta 15 osp

Yritystoiminnan kehittämien ja kestäväen kasvun osaamisala 135 osp

Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat 30 osp

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet 30 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 105 osp

Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45

Digitaalisen kaupan optimointi ja kehittäminen
30 osp

Asiakasymmärrys ja monikanavainen myynti 45 osp

Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen 30 osp

Brändin suunnittelu ja brändiohjeistuksen laatiminen 15 osp

Digitaalisen kaupan suunnittelu ja konseptointi 30 osp

Projektin suunnittelu ja toteuttaminen 30 osp

Markkinointiviestintä ja sisältöstrategia 30 osp

Tuotanto- tai palveluprosessin suunnittelu ja käynnistäminen 30 osp

Yrityksen kansainvälistyminen 30 osp

Asiakaslähtöinen tuotteiden ja palveluiden kehittäminen 30 osp

Yrityksen ostaminen 15 osp

Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma 30 osp

Yrityksen päivittäisjohtaminen 15 osp

Yrityksen datavalmius ja data liiketoiminnan tukena 30 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Tutkinnon osa tai osa toisesta pt/at/eat
15-30 osp

Digikyvyyden edistäminen
työyhteisössä 15 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen
perustuva tutkinnon osa 15 -30 osp

Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp

Yritystoimintaa kehittävän vaihtoehtoisten etenemispolkujen hahmottelua (monenlaiset yhdistelmät mahdollisia)

Myyntiä ja digitaalista kauppaa kehitettävä

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet 30 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Digitaalisen kaupan optimointi ja kehittäminen 30 osp

Yrityksen datavalmius ja data liiketoiminnan tukena 30 osp

Asiakasymmärrys ja monikanavainen myynti 45 osp

Kansainvälistymisen mahdollisuudet ja sinne uuden tuotanto- tai palveluprosessin käynnistäminen kiinnostaa

Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta 15 osp

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet 30 osp

Tuotanto- tai palveluprosessin suunnittelu ja käynnistäminen 30 osp

Brändin suunnittelu ja brändiohjeistuksen laatiminen 15 osp

Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen 30 osp

Yrityksen kansainvälistyminen 30 osp

Digitaalisen kaupan suunnittelu ja konseptointi 30 osp

Oman yrityksen digikyvykkyyden kehittäminen yhteistyökumppanien kanssa ja digitalisaation sekä vihreän siirtymän mahdollisuuksien laaja hyödyntäminen

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet 30 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp

Tutkinnon osa tai osa toisesta pt/at/eat 15-30 osp

Asiakasymmärrys ja monikanavainen myynti 45 osp

Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp

Yrityksen datavalmius ja data liiketoiminnan tukena 30 osp

Yrittäjyyden ammattitutkinto 150 osp

Yritysneuvonnan osaamisala

Pakollinen tutkinnon osa 15 osp

Yrityksessä työskentely ja yrityksen toiminta 15 osp

Yritysneuvonnan osaamisala 135 osp

Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat 75 osp

Yritysneuvonta 30 osp

Yrityksen talouden suunnittelu, tuloksen varmistaminen ja riskienhallinta 45 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 60 osp

Yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan käynnistäminen 15 osp

Yritystoiminnan kehittämiskohteiden tunnistaminen ja strategiset tavoitteet 30 osp

Liikeidean kehittäminen ja liiketoimintasuunnitelma 30 osp

Projektin suunnittelu ja toteuttaminen 30 osp

Työntekijän palkkaaminen ja työnantajana aloittaminen 30 osp

Yrityksen ostaminen 15 osp

Yrityksen kansainvälistyminen 30 osp

Asiakaslähtöinen tuotteiden ja palveluiden kehittäminen 30 osp

Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp

Tutkinnon osa tai osa toisesta pt/at/eat
15-30 osp

Digikyvykkyyden edistäminen
työyhteisössä 15 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin
perustuva tutkinnon osa 15 -30 osp

Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp

Aineistovinkkejä käyttöönoton tueksi

Opetushallitus ja opetus- ja kulttuuriministeriö: tekoälysuositukset 31.3.2025

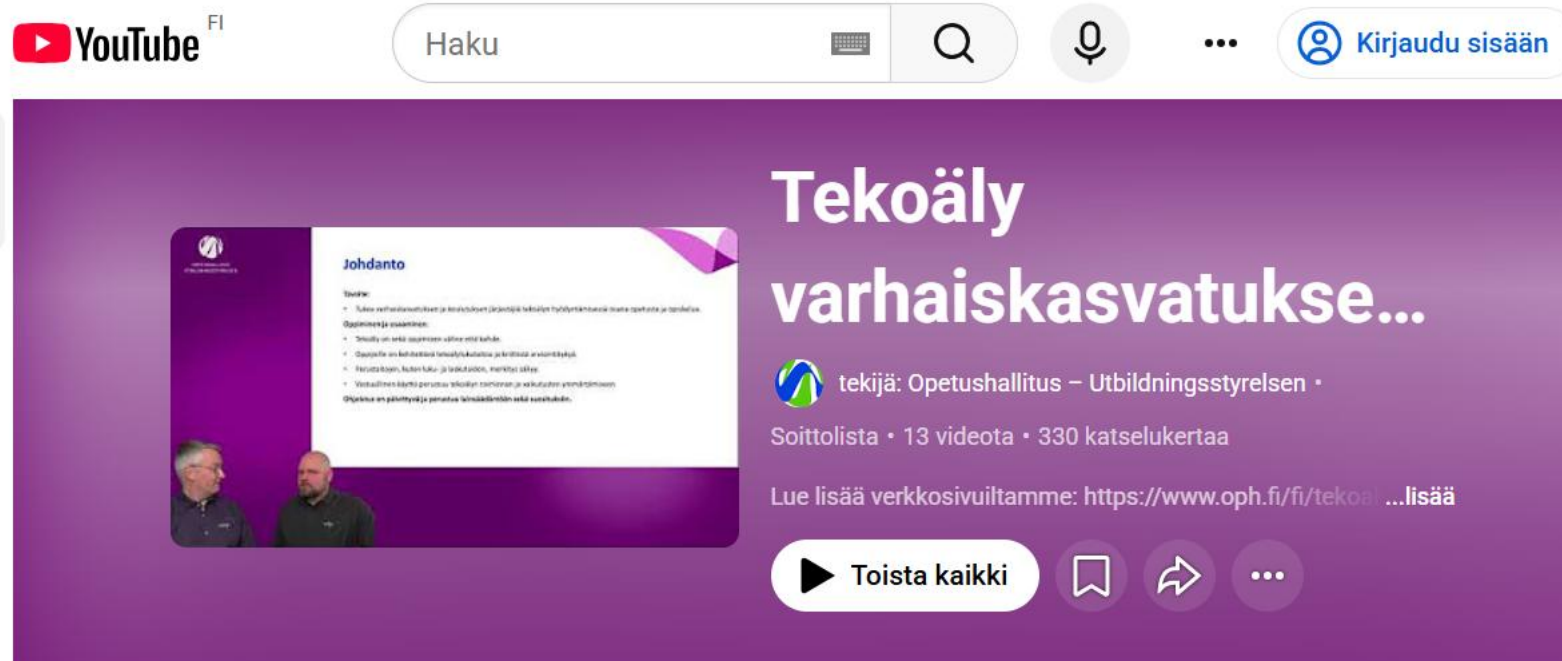
- ❑ Julkaisu OPH:n verkkosivuilla [Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset | Opetushallitus](#)
- ❑ Kattaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, toisen asteen ja vapaan sivistystyön.
- ❑ Julkaistu suomeksi ja ruotsiksi. Myös englanninkielinen käännös.
- ❑ Suositusten ja tausta-aineiston tavoitteena on kasvattaa tekoälyyn liittyvää ymmärrystä sekä tukea tekoälyn vastuullista ja turvallista käyttöä opetuksessa ja oppimisessa.

Lakisääteiset
velvoitteet

Suosituks

Tausta-
aineisto

Tekoälysuositukseen voi perehtyä uusien koulutusvideoiden avulla

[Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset | Opetushallitus](#)

[Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset - YouTube](#)

[Tekoälysuositukseen voi perehtyä uusien koulutusvideoiden avulla | Opetushallitus](#)

Osaaminen tekoälyn aikakaudella: Kansalaisten tekoälyosaamisen viitekehys 5/2026

- Kansalaisten tekoälyosaamisen viitekehys kokoaa yhteen, millaista tekoälyosaamista kansalaiset tarvitsevat ja miten osaamista tulisi vahvistaa eri elämänvaiheissa.
- Viitekehys jäsentää tekoälyosaamista neljälle tasolle ja kolmelle osa-alueelle: tekoälyn tunteminen ja ymmärtäminen, tekoälyn vaikutusten arvioiminen sekä tekoälyn käyttäminen ja soveltaminen. Osaaminen kattaa teknisten taitojen lisäksi eettiset, oikeudelliset ja yhteiskunnalliset näkökulmat.
- Julkaisussa esitetään myös toimenpide-ehdotuksia tekoälyosaamisen vahvistamiseksi.
- <https://okm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-415-267-9>

Tieken tekoäly ja datatalous aineistot

[Kuva ja aineistot: Tekoäly ja datatalous | TIEKE](#)

[TIEKE](#) > [Teemat](#) > Tekoäly ja datatalous

Tekoäly ja datatalous

Organisaatioiden kyvykkyys hyödyntää tekoälyä ja dataa sekä rakentaa uusia datapohjaisia tuotteita ja palveluita on laajasti tunnistettu kilpailukyvn mittari. Datatalous tarjoaa erilaisia rooleja toimijoille ja TIEKE haluaa osaltaan auttaa toimijoita tunnistamaan tekoälyn ja datatalouden heille avaamat mahdollisuudet – oli roolina sitten datan hyödyntäjä, jalostaja, välittäjä tai tarjoaja.

Tekoäly ja datatalous

Datatalousosaamisella vastuullista kilpailukykyä -valmennuksesta ideoita ja työkaluja oman työn kehittämiseen

[DataVa - Datatalousosaamisella vastuullista kilpailukykyä | TIEKE](#)

Datatalousosaamisella vastuullista

[Joko sinun firmallasi on datastrategia? | TIEKE](#)

Perusteiden käyttöönotto tukevia lähteitä

- [Jatkuvuudenhallinta – Huoltovarmuuskeskus](#)
- [Ohjeet ja oppaat organisaatioille ja yrityksille | Traficom](#)
- Digitaalisen kaupan yhteisö [Digital Commerce Finland - Rakennamme maailman kilpailukykyisintä digitaalisen kaupan yhteisöä](#)
- [Kaikki kurssit | KKV Kampus](#) (kuluttajakaupan ammattilaisille)
- [Yrityksen perustamisopas - Kattava opas verkossa | Uusyrityskeskus](#)
- [Yritysideasta liiketoiminnaksi - Yrityksen perustaminen - Suomi.fi](#)
- [Yrityksen verotus - Talouden hallinta ja verotus - Suomi.fi](#)
- [Digikyvyyden kasvattaminen – mitä se käytännössä on? | TIEKE](#)
- <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/yleiset-kulutustavarat/vastuu-tuotteen-turvallisuudesta>
- [Kansainvälistymisen ensi askeleet - Kansainvälistyminen - Suomi.fi](#)
- [Yrityskauppa tai sukupolvenvaihdos | Finnvera](#)
- [Etusivu – Omistajanvaihdosfoorumi](#)
- [Suomen Yritysvälittäjien ja Omistajanvaihdosasiantuntijain Liitto ry \(SYVL\) – Onnistuneiden omistajanvaihdosten edistäjä Suomessa jo vuodesta 2002](#)
- [Yhteiskunnallinen yrittäjyys - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos ja hyvää kesää!

